

Llegenda de la Font Santa / Tradició oral sobre la Mare de Déu de la Font Santa.

Subirats

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: A la Font Santa

Coordenades:

Latitud: 41.39571
Longitud: 1.84984
UTM Est (X): 403850
UTM Nord (Y): 4583324

Classificació

Número de fitxa 08273 - 136
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[La Font Santa](#)

Autoria de la fitxa Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dj., 16/03/2006 - 01:00

Descripció

Aquesta llegenda transcorre a la Font Santa, sota el castell de Subirats, una font on raja aigua intermitentment, en un paratge anomenat "dels banys vells", per haver-hi hagut pèlags on la gent acostumava a banyar-se i guarir els seus mals. Les aigües termals de la font rajaven calentes, a uns trenta graus, i curaven el reumatisme i les malalties de la pell. La llegenda diu que durant un dels llargs períodes de sequera de la font, de 1892 a 1921, els més vells de la rodalia comentaven que era perquè un pagès va portar-hi a guarir un animal seu, que tenia una infecció a la pell, i des d'aquell instant, per culpa d'aquesta burla, l'aigua deixà de brollar.

Segons l'estudiós local Ramon Bosch la tradició transmesa de viva veu d'una generació a l'altra diu que, en una depressió d'una roca calcària molt grossa, junt a unes restes de parets, on naixia l'aigua de la Font Santa, hi fou trobada una imatge de la Mare de Déu que per aquesta raó s'anomena la Mare de Déu de la Font Santa. En el mateix lloc hi construïren una capelleta on allotjaren la Verge trobada, la qual ha estat venerada al llarg dels segles per tota la comarca de l'Alt Penedès.

El mateix autor escriu que sembla que les restes de la capelleta i d'altres edificacions que s'hi trobaren al construir la petita església, encara en l'actualitat podrien veure's, malgrat que la humitat existent en el lloc fa que hi hagi una espessa vegetació, composta principalment d'esbarzers, arítjol, canyes, joncs i d'altres, que fan gairebé impossible d'arribar fins al lloc de l'estroncada Font Santa. Els pins que es troben en el paratge de la Font són fermes, frondosos i gemats, evidenciant la humitat existent que els fa diferents dels seus congèneres del Pujol d'en Figueres.

Segons Ramon Bosch aquesta troballa de la Mare de Déu de la Font Santa té una semblança amb la llegenda que dóna fra Garí de la Mare de Déu de Montserrat. Ambdues narracions estan lligades pels seus orígens foscos i remots del culte a la Mare de Déu; mentre unes versions li assignen una antiguitat anterior a la invasió sarraïna, altres les fan aparèixer amb les primeres manifestacions de la reconquesta del nostre país.

Història

Segons Ramon Bosch, tot i que no hi ha cap testimoni escrit del moment, la Mare de Déu de la Font Santa devia ser traslladada a dalt el Castell de Subirats, sense dubte entronitzada en la fornícula existent en el que en l'actualitat és el presbiteri de l'església parroquial de Sant Pere de Subirats o Santuari de la Mare de Déu de la Font Santa. Hi ha proves de la veneració indiscutible de la Mare de Déu de la Font Santa. Dintre d'una esquadra en la fornícula on fou allotjada la Mare de Déu, amb motiu d'unes obres els anys 70, s'hi trobaren nou monedes. Les monedes foren classificades per Pere Giró, arqueòleg i numismàtic de Vilafranca del Penedès. De les monedes trobades la més interessant és la d'argent, que té les següents característiques: croat de Ferran "el Catòlic", 1479 - 1516; FERDINANDUS D. G. REX. Bust del rei amb corona de grans florons, sobresortint del cercle de punts i trencant la llegenda, cabellera lleugerament ondulada, creu cantonada amb tres punts amb un anell. Les altres monedes són de l'època de Felip II (1527-1598) i de Felip IV (1625-1665). Les monedes eren ofrenes que es feren a la Mare de Déu de la Font Santa, al mateix temps demostren l'època en què va romandre en el seu hostatge.

Bibliografia

LLORAC I SANTÍS, Salvador (1988): "Subirats. Visió general d'un municipi de l'Alt Penedès". Ed. Ajuntament de Subirats, pp. 284-285.
SADURNÍ I VALLÈS, Pere (1982): "Retalls del folklore penedesenc". Edita: Museu de Vilafranca. Vilafranca del Penedès, p. 59.